

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Piotr

Nazwisko: Rzędzian

Miejsce urodzenia: Rzędziany gm. Tykocin pow. Wysokie Maz.

Data urodzenia: 05-12-1905

Imię ojca: Antoni

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Piotr Rzędzian (ur. w grudniu 1905 r.) od roku 1942 był żołnierzem Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW) podległym placówce NOW/ AK w Tykocinie, a od kwietnia 1945 do kwietnia 1947 członkiem NZW na terenie gminy Tykocin. Nosił wówczas pseudonim "Szczupak". W okresie komunistycznej amnestii 1947 roku ujawnił się w PUBP Białystok (24 kwietnia), ale już wkrótce potem działał ponownie w antykomunistycznej konspiracji. Od maja lub czerwca 1947 do stycznia 1949 Piotr Rzędzian walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami w szeregach oddziału Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Łomża, Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego - oddziału pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/ "Szalony". Od października 1948 dowodził jednym z patroli tego oddziału. Piotr Rzędzian pseudonim "Szczupak"/ "Dziadek" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach UB z PUBP Białystok, PUBP Wysokie Mazowieckie i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1953. Zapisano w nich między innymi, że Piotr Rzędzian "brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w rękę" i został „zabity w dn. 15 stycznia 1949 r. podczas przeprowadzanej operacji przez PUBP Białystok w czasie ucieczki" (zabity w zbrojnej walce z KBW i UB we wsi Jaworówka pow. Białystok - w czasie obławy grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW na czterech partyzantów patrolu NZW pod dowództwem Piotra Rzędziana). Ujęci zostali i skazani na karę śmierci lub kary długoletniego więzienia trzej podkomendni "Dziadka": Jerzy Nitta "Cygan" (zabity w komunistycznym więzieniu 11 sierpnia 1949), Marian Maliszewski "Wyrwa" i Aleksander Trypus "Żelazo".</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>

Piotr Rzędzian pseudonim "Szczupak"/ "Dziadek" figuruje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowej Organizacji Wojskowej (NOW) i Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1980-1983 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe i karty na czyn przestępczy do charakterystyki nr 85". Ta charakterystyka dot. kilku zbrojnych oddziałów i struktur NOW i NZW - podległych Komendzie Powiatu Wysokie Mazowieckie NOW/ NZW krypt. "Mazur" i działających też na terenie powiatu Łomża w latach 1942-1946. W kwestionariuszu osobowym dot. ww. zapisano między innymi (na str. 90 w t. 3), że Piotr Rzędzian to "członek NOW od 1942 r.", który "w kwietniu 1945 r. przeszedł do [komendy powiatowej] NZW krypt. >Mazur<".

IPN Bi 019/98 t. 3 (2/43).

Piotr Rzędzian pseudonim "Szczupak"/ "Dziadek" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z roku 1976 zatytułowanych "Charakterystyka nr 13". To opracowanie dot. zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/ "Szalony" i następnie pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza „Ordona” - działającego od maja 1947 do grudnia 1952 na terenie powiatów Łomża i Wysokie Mazowieckie oraz pow. białostockiego. Zapisano między innymi (na str. 9 w t. 1), że Piotr Rzędzian w czerwcu lub lipcu 1947 r. "wstąpił do bandy >Wiarusa< i po złożeniu przysięgi otrzymał broń, został przydzielony do osobistej ochrony >Wiarusa<. W listopadzie 1947 r. >Wiarus< mianował go swoim zastępcą (...). W dniu 15 stycznia 1949 r. na melinie we wsi Jaworówka pow. Białystok został otoczony przez grupę operacyjną UBP i KBW i zabity przy stawianiu oporu". Natomiast w tomie 3 na str. 110-130 zapisano szczegółowe dane dot. działalności Piotra Rzędziana pseud. "Dziadek" oraz jego podkomendnych w latach 1947-1949.

IPN Bi 019/7 t. 1-3 (1/7).

Piotr Rzędzian pseudonim "Szczupak"/ "Dziadek" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych i śledczych KW MO w Białymstoku i KP MO w Łomży z lat 1948-1949 zatytułowanych "Banda >Wiarusa<". Akta te dot. rozpracowania i likwidacji oddziału NZW pod dowództwem Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus"/ "Szalony". Zawierają one m.in. charakterystykę tego oddziału i karty ewidencyjne dot. jego poszczególnych żołnierzy, wykazy tajnych informatorów MO i UB użytych do ww. rozpracowania oraz ich doniesienia, plany operacji, meldunki, raporty i sprawozdania funkcjonariuszy MO, protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków.

IPN Bi 047/1077 t. 1 (46/169).

Piotr Rzędzian pseudonim "Dziadek" występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych UB z PUBP Łomża oraz WUBP i KW MO w Białymstoku z lat 1948-1953 zarejestrowanych jako "Sprawa obiektowego rozpracowania". Sprawa ta dot. rozpracowania i planowanej likwidacji zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem ppor. Stanisława Grabowskiego pseud. "Wiarus", a następnie (od końca marca 1952) pod dowództwem chor. Kazimierza Wieczorkiewicza pseud. „Ordon”. Akta te zawierają m.in. plany operacyjne UB, meldunki i raporty kilku jednostek UB i MO, charakterystykę i spisy członków ww. oddziału oraz doniesienia tajnych informatorów UB.

IPN Bi 011/22 t. 2-3 (161/IV), IPN Bi 011/23 t. 1-2 (161/IV/F-G).

Piotr Rzędzian pseudonim "Dziadek" występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami AK/ WiN i Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych WUBP w Białymstoku z lat 1948-1949 zatytułowanych "Teczka bandy >Huzara<". Akta te dot. rozpracowania i likwidacji antykomunistycznego oddziału partyzanckiego pod dowództwem kpt. Kazimierza Kamieńskiego pseud. „Huzar”. Zawierają one m.in. charakterystykę tego oddziału i karty ewidencyjne dot. jego poszczególnych żołnierzy, plany operacji jednostek UB i MO, meldunki, raporty i sprawozdania funkcjonariuszy, protokoły przesłuchań osób "podejrzanych" i świadków, doniesienia tajnych informatorów UB i MO.

IPN Bi 047/1078 (46/170).

Piotr Rzędzian pseudonim "Dziadek" występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych UB z WUBP w Białymstoku z lat 1949-1955 zatytułowanych "Akta kontrolne śledztwa przeciwko: Wądołowski Franciszek pseud. „Ryś”/ "Cygan". Piotr Rzędzian figuruje w materiałach jako podejrzany przez UB o to, że od lipca 1947 na terenie pow. Wysokie Mazowieckie był członkiem "nielegalnej organizacji" NZW.

IPN Bi 07/1058 (1817/III).